

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2017 r.

**Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: SSA Ireneusz Lejczak /spr./

Sędziowie: SSA Elżbieta Kunecka

SSA Barbara Staśkiewicz

Protokolant: Katarzyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2017 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku B. M. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odpowiedzialność członka zarządu spółki za zaległe składki

na skutek apelacji B. M. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 25 kwietnia 2017 r. sygn. akt V U 729/16

I. zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 6 maja 2016r. w ten sposób, że stwierdza, iż B. M. (1) nie ponosi osobistej odpowiedzialności z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu za nieopłacone składki w (...) Fabryka (...) Spółka z o.o. w J. z tytułu ubezpieczeń społecznych, zdrowotnych, Fundusz Pracy i FGŚP za styczeń 2011r.;

II. nie obciąża strony pozwanej kosztami procesu za obie instancje.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2017 r. Sąd Okręgowy w Legnicy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie B. M. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 6 maja 2016 r. stwierdzającej, że wnioskodawca jako członek Zarządu odpowiada osobiście za zaległości w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. w J. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za styczeń 2011 r. wraz z odsetkami za zwłokę.

Sąd ten ustalił, że (...) Fabryka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w J. prowadziła działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...) dokonanego dnia 06 lutego 2003 r. Spółka zajmowała się przede wszystkim produkcją mebli, krzeseł i innych wyrobów z drewna, produkcją

wyposażenia i sprzętu turystycznego oraz handlem hurtowym, w tym eksportem i importem towarów pochodzących z własnej produkcji. Od ok. 2005 r. spółka nie prowadzi już działalności gospodarczej.

Wspólnikami ww. spółki są: B. M. (1), posiadający – według KRS – 86 udziałów o łącznej wartości 1.097.360 zł oraz spółka (...) Sp. z o.o. w J., posiadająca – według KRS – 84 udziały o łącznej wartości 1.071.840 zł. Wartość kapitału zakładowego spółki wynosi 2.169.200 zł. Od momentu powstania spółki, tj. od dnia 6 lutego 2003 r., członkiem jej jednoosobowego Zarządu – Prezesem Zarządu był B. M. (1). Wymieniony wykreślony został z KRS tej spółki w dniu 30 kwietnia 2015 r.

B. M. (1) był jednocześnie Prezesem Zarządu spółki (...) Sp. z o.o. w J., zarejestrowanej w KRS w dniu 27 marca 2003 r. pod numerem (...). Jedynym udziałowcem spółki (...) Sp. z o.o. jest spółka (...) Fabryka (...) Sp. z o.o. w J., która posiada 100.000 udziałów o łącznej wartości 5.170.000 zł. Kapitał zakładowy spółki (...) Sp. z o.o. określony został na kwotę 5.170.000 zł, przy czym aportem do spółki wniesiona została własność nieruchomości o wartości określonej na kwotę 4.727.190 zł.

W czasie, gdy funkcję Prezesa Zarządu spółki (...) Fabryka (...) Sp. z o.o. w J. pełnił B. M. (1), Naczelnik Urzędu Skarbowego w J. prowadził postępowanie egzekucyjne do majątku tej spółki na podstawie tytułów wykonawczych o numerach: od (...) do (...), (...), od (...) do (...), od (...) do (...), (...), (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...) wystawionych przez wierzyciela – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L..

W dniu 06 września 2011 r. poborca skarbowy sporządził z udziałem dłużnej spółki protokół o stanie majątkowym, z ustaleń którego wynikało, że spółka od kilku lat nie prowadzi produkcji i handlu, nie posiada stałych źródeł dochodu ani przedstawiających wartość handlową składników mienia ruchomego, z których możliwe byłoby prowadzenie egzekucji. Maszyny do produkcji spółka (...) Fabryka (...) dzierżawiła od spółki (...), w siedzibie której prowadziła działalność. Spółka nie posiada też majątku u osób trzecich, ani żadnych zarejestrowanych pojazdów; jest użytkownikiem wieczystym nieruchomości o urządzonej księdze wieczystej nr KW (...). Wobec powyższych ustaleń i stwierdzenia, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne Naczelnik Urzędu Skarbowego w J. postanowieniem z dnia 24 października 2012 r. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec majątku (...) Fabryka (...) Sp. z o.o. w J., z uwagi na bezskuteczność egzekucji.

Do majątku spółki (...) Fabryka (...) prowadzone były też sądowe postępowania egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Jaworze m.in. w sprawach:

1. KM 389/99 z wniosku (...) Oddział w W. o zapłatę kwoty 555.624,90 zł wraz z przynależnościami,
2. KM 1192/06 z wniosku Skarbu Państwa – Starosty (...) o zapłatę kwoty 3.538,89 zł wraz z przynależnościami,
3. KM 250/01 z wniosku (...) Bank S.A. Oddział W. o zapłatę kwoty 2.198.797,34 zł wraz z przynależnościami,
4. KM 1295/12 z wniosku Banku (...) S.A. 1 Oddział we W. o zapłatę kwoty 923.463,58 zł wraz z przynależnościami.

Łącznie zaległości dłużnej spółki (w zakresie jedynie należności głównych, bez odsetek i kosztów egzekucyjnych) zamykają się kwotą 3.681.424,71 zł.

Egzekucja należności prowadzona była z rachunków bankowych dłużnej spółki w Banku (...), (...) S.A. Oddział J. oraz (...)Bank Oddział J., wierzytelności w Urzędzie Skarbowym w J. oraz udziałów w firmie: (...) Sp. z o.o. w J..

W czasie sprawowania funkcji członka zarządu spółki (...) Fabryka (...) Sp. z o.o. w J., tj. od lutego 2003 do kwietnia 2015 r., B. M. (1) nie złożył wniosku o ogłoszenie upadłości tej spółki. Jak dotąd nie zostało też otwarte postępowanie restrukturyzacyjne ani zatwierdzony układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu.

Postępowania egzekucyjne prowadzone były także do majątku spółki (...) Sp. z o.o. w J., której jedynym udziałowcem jest spółka (...) Fabryka (...) Sp. z o.o. w J.. Postępowania prowadziło i nadal prowadzi kilkudziesięciu wierzycieli. Główny majątek tej spółki, z którego wierzyciele mogą uzyskać zaspokojenie swoich wierzytelności, stanowi nieruchomość gruntowa (działka nr (...)) położona w J. przy ul. (...) o powierzchni 3,5432 ha, dla której Sąd Rejonowy w J. prowadzi księgę wieczystą nr KW (...) – aktualnie działka ta została wydzierżawiona na czas określony do dnia 28 lutego 2021 r. spółce (...) Sp. z o.o. w organizacji w J..

Postanowieniem z dnia 3 października 2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w J. w sprawie o sygn. Km 386/11 umorzył postępowanie egzekucyjne z nieruchomości dłużnika (...) Sp. z o.o. w J., dla której Sąd Rejonowy w Jaworze prowadzi księgę wieczystą nr KW (...), albowiem nikt nie przystąpił do drugiej licytacji nieruchomości stanowiącej przedmiot licytacji i żaden z wierzycieli nie przejął nieruchomości na własność.

Ww. nieruchomość obciążona jest hipotekami (zwykłymi umownymi i przymusowymi):

- na rzecz (...) Banku S.A. Oddział w L. na kwotę 1.750.000 zł,
- na rzecz ZUS Oddział w L. na kwoty: 550.887,05 zł, 785.904,05 zł, 3.627.497,91 zł i 216.859,61 zł,
- na rzecz Urzędu Miejskiego w J. na kwoty: 42.133,20 zł i 64.776,60 zł,
- na rzecz Naczelnika Urzędu Skarbowego w J. na kwoty: 218.472,60 zł, 28.983,60 zł i 22.224,70 zł
- na rzecz Spółdzielni Kółek Rolniczych w P. na kwotę 61.832,07 zł

Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2014 r. Sądu Rejonowego dla Wrocławia–Fabrycznej we Wrocławiu B. M. (1) został wykreślony z KRS spółki (...) Sp. z o.o. w J. jako Prezes Zarządu tej spółki, albowiem Sąd uzyskał informację, że wymieniony został prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w J.z dnia 22 lipca 2005 r. (II K 641/03) skazany za czyn z art. 284 k.k. w zw. z art. 12 k.k., tj. przestępstwo stypizowane w rozdziale XXXV Kodeksu karnego, a więc za czyn uniemożliwiający mu sprawowanie funkcji członka zarządu spółki kapitałowej, zgodnie z art. 18 § 2 k.s.h.

W czasie, gdy B. M. (1) wykonywał funkcję Prezesa Zarządu spółki (...) Fabryka (...) Sp. z o.o. w J., w styczniu 2011 r. spółka ta nie opłaciła należnych składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 1.077,29 zł, na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 282,26 zł i na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 92,68 zł.

Decyzją z dnia 6 maja 2016 r. – zaskarżoną w niniejszej sprawie – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. orzekł o osobistej odpowiedzialności B. M. (1) z tytułu pełnienia funkcji członka zarządu za zaległości z tytułu nieopłaconych składek w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. za miesiąc styczeń 2011 r.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie wnioskodawcy za nieuzasadnione. Bezsprzeczne w sprawie jest, iż wnioskodawca pełnił funkcje Prezesa Zarządu Spółki w okresie powstania zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał, że prowadzona wobec spółki egzekucja należności z tytułu składek okazała się bezskuteczna z uwagi na brak środków. Wnioskodawca nie wykazał przesłanek ekskulpujących wskazanych w art. 116 pkt. 1 ordynacji podatkowej, tj. nie wykazał, iż we właściwym czasie złożył wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczął postępowanie układowe, lub też, że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło nie z jego winy, a ponadto wnioskodawca nie wykazał mienia, z którego możliwa byłaby egzekucja należności z tytułu składek. W ocenie Sądu Okręgowego okoliczność skazania wnioskodawcy prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w J.z dnia 22 lipca 2005 r. za czyn z art. 284 k.k. w zw. z art. 12 k.k. nie wpływa na jego odpowiedzialność za zaległości składkowe objęte zaskarżoną decyzją, gdyż w tym czasie, mimo formalnego zakazu sprawowania tej funkcji, wnioskodawca faktycznie wykonywał czynności członka zarządu spółki, co jest zgodne z dyspozycją przepisu art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej. W ocenie Sądu Okręgowego zaskarżona decyzja jest zatem prawidłowa.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożył wnioskodawca, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 231 k.p.c. poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy nie istnieją przesłanki mogące stanowić podstawę wnioskowania, iż wnioskodawca B. M. (1) w okresie powstania zaległości wobec ZUS pełnił funkcję członka zarządu spółki i tym samym odpowiada osobiście za powstałe zaległości w opłaceniu składek na podstawie art. 116 Ordynacji podatkowej w zw. z art. 31 i 32 u.s.u.s., sprzeczność ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że wnioskodawca w okresie powstania zaległości wobec ZUS pełnił funkcję członka zarządu spółki i tym samym odpowiada osobiście za powstałe zaległości w opłaceniu składek na podstawie art. 116 Ordynacji podatkowej w zw. z art. 31 i 32 u.s.u.s.

Wskazując na powyższe zarzuty wniósł o zmianę wyroku i poprzedzającej go decyzji organu rentowego i stwierdzenie, że nie ponosi osobistej odpowiedzialności za zaległości (...) Fabryka (...) Sp. z o.o. w J. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o oddalenie jej w całości oraz o zasądzenie od odwołującego się na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja wnioskodawcy jest uzasadniona.

Przedmiotem postępowania apelacyjnego było to, czy B. M. (1) - jako prezes zarządu spółki (...) Fabryka (...) Sp. z o.o. w J. - odpowiada osobiście za należności tej spółki wobec organu rentowego za zaległe składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego, Fundusz Pracy i FGŚP objęte decyzją z dnia 6 maja 2016 r.

Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, do składek na ubezpieczenia społeczne mają odpowiednie zastosowanie enumeratywnie wymienione w tym przepisie przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, w tym także przepisy regulujące odpowiedzialność osób trzecich za zobowiązania podatkowe. Stosownie natomiast do art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne. Tak więc do składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i ubezpieczenie zdrowotne ma odpowiednie zastosowanie art. 31 tej ustawy, a w konsekwencji mają odpowiednie zastosowanie wymienione w nim przepisy Ordynacji podatkowej, w tym przepisy o odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania podatkowe (tak: w uchwałach Sąd Najwyższy z dnia 7 maja 2008 r., sygn. akt II UZP 1/08 oraz z dnia 4 czerwca 2008 r., sygn. akt II UZP 3/08, niepubl.).

Odpowiedzialność członków zarządu spółki kapitałowej za jej zaległości podatkowe uregulowana jest przede wszystkim w art. 116 Ordynacji podatkowej prawidłowo przywołanym przez Sąd I instancji. Powołany przepis zakreśla ramy normatywne osobistej odpowiedzialności członka zarządu spółki kapitałowej za składki ubezpieczeniowe, których spółka ta nie uregulowała. Przypomnieć należy, że zgodnie z powołanym przepisem za zaległości podatkowe m.in. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu nie wykazał, że: we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy, nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Odpowiedzialność członków zarządu spółki określona w § 1 obejmuje zobowiązania podatkowe, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członków zarządu spółki (§ 2).

Rozważając, czy B. M. (1) odpowiada za zobowiązania spółki, należy mieć na uwadze nie tylko przepisy Ordynacji podatkowej, ale również przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1030 ze zm.), zwłaszcza te dotyczące organów spółki kapitałowej, zasad reprezentacji spółki, praw i obowiązków członków zarządu. Zarząd spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest organem prowadzącym jej sprawy czyli zarządza spółką i ma w zasadzie wyłączną kompetencję do jej reprezentowania na zewnątrz.

Stosownie do regulacji kodeksu spółek handlowych – art. 18 § 1 – członkiem zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej albo likwidatorem może być tylko osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności, a zatem zdolność do samodzielnego dokonywania czynności prawnych. Mimo posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych dopuszczalność pełnienia funkcji organu podlega – na gruncie kodeksu spółek handlowych – pewnym ograniczeniom. Członkiem zarządu, a także rady nadzorczej, komisji rewizyjnej albo likwidatorem, nie może być osoba, która została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwa określone w przepisach rozdziałów XXXIII-XXXVII Kodeksu karnego tj. przeciwko ochronie informacji (art. 265-296 k.k.), przeciwko wiarygodności dokumentów (art. 270-277 k.k.), przeciwko mieniu (art. 278-295 k.k.), przeciwko obrotowi gospodarczemu (art. 296-309 k.k.), przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi (art. 310-316 k.k.) oraz w art. 585⁶, art. 587, art. 590 i w art. 591 ustawy - art.18 § 2. Zakazy te mają charakter bezwzględny.

Kryteria dopuszczalności pełnienia funkcji powinny być rozpatrywane zarówno przed dokonaniem wyboru, jak i w trakcie pełnienia funkcji. Bogate orzecznictwo analizuje przede wszystkim możliwość dalszego sprawowania mandatu członka zarządu po uprawomocnieniu się wyroku skazującego, jednak zasada ta dotyczy także chwili powołania do pełnienia takiej funkcji, a przede wszystkim skutku, jaki wywołuje wybór osoby prawomocnie skazanej za przestępstwa wyżej stypizowane. W przypadku zaistnienia niektórych okoliczności, w tym skazania prawomocnym wyrokiem w trakcie sprawowania mandatu, jest ono przyczyną „nagłego” przerwania pełnienia funkcji. Takie stanowisko zajęł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 stycznia 2008 r., (IV CSK 356/07, OSNC 2009/3/43) oraz Sąd Apelacyjny w Gdańsku (wyrok z dnia 19 września 2014 r., I ACa 51/14, LEX nr 1526954), w których wyrażono stanowisko, że utrata zdolności do pełnienia funkcji określonych w art. 18 § 1 k.s.h., w tym do pełnienia funkcji członka zarządu w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, następuje z chwilą uprawomocnienia się wyroku za popełnione przestępstwo i skutek ten następuje ex lege, czyli bez orzekania o tym zakazie w wyroku skazującym sprawcę.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z 25 października 2007 r., I KZP 33/07 (OSNKW 2007, Nr 12, poz. 90) niedopuszczalność – z mocy prawa – pełnienia funkcji w organach spółek handlowych jest rozwiązaniem charakterystycznym dla ustawy Kodeks spółek handlowych. Niekaralność jako warunek pełnienia funkcji stanowi swojego rodzaju ustawowe kryterium kwalifikacyjne do przejawiania aktywności w konkretnym obszarze i stanowi ograniczenie praw podmiotowych, ze względu na ważny interes publiczny. Regulacja art. 18 § 2, 3 i 4 k.s.h. jest przy tym rozwiązaniem specyficznym bowiem żadna inna ustawa niedopuszczająca do zajmowania stanowiska, czy prowadzenia określonej działalności przez osobę prawomocnie skazaną nie zawiera "własnego" unormowania dotyczącego obowiązywania w czasie takiego zakazu (art. 18 § 3 k.s.h.), ale i nie przewiduje dodatkowej możliwości ubiegania się przez skazanego o zwolnienie go z tego zakazu lub o skrócenie czasu jego obowiązywania (art. 18 § 4 k.s.h.). Sąd podkreślił przy tym, że utrata zdolności do pełnienia funkcji określonych w art. 18 § 1 k.s.h. nie jest sankcją karną, następuje ex lege w wyniku wydania wyroku skazującego z chwilą jego uprawomocnienia się, bez orzekania o tym zakazie w wyroku skazującym sprawcę.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 201 § 1 k.s.h., zarząd prowadzi sprawy spółki z o.o. i ją reprezentuje. Uprawnioną do sprawowania tej funkcji jest tylko osoba fizyczna (art. 18 § 1 k.s.h.) i może skutecznie to czynić tylko wówczas, gdy nie utraciła zdolności do pełnienia tych obowiązków. W niniejszej sprawie, co było przedmiotem rozważań Sądu Okręgowego, z których Sąd ten wyprowadził błędne wnioski, odwołujący się B. M. (1), nie mógł zarówno zostać powołany, jak też nie mógł pełnić funkcji prezesa zarządu spółki (...) Fabryka (...) Sp. z o.o. w J. z uwagi na jego

karalność. Z ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy wynika, że skarżący prawomocnym wyrokiem z dnia 22 lipca 2005 r. wydanym w sprawie II K 641/03 przez Sąd Rejonowy w J. został skazany za przestępstwa z art. 286 k.k. Powyższe oznacza, że w dacie powołania go na członka zarządu jednoosobowego, a zatem 30.06.2009r. nie mógł pełnić tej funkcji zgodnie z regulacją wskazaną w art. 18 § 2 k.s.h.

Zatem B. M. (1) w okresie pięciu lat od chwili uprawomocnienia się wyroku skazującego za ww. przestępstwa nie mógł pełnić funkcji członka zarządu spółki kapitałowej. Bez znaczenia jest w tym momencie to, czy odwołujący się miał świadomość tego, że funkcji takiej pełnić nie może i zataił to przed sądem rejestrowym, czy też świadomości tej nie miał.

Podkreślenia w tym miejscu wymagała okoliczność, że utrata zdolności pełnienia funkcji członka zarządu następuje – na podstawie art. 18 § 1ksh – ex lege wskutek uprawomocnienia się wyroku za popełnione przestępstwo. Oznaczało to tym samym nieważność uchwały powołującej B. M. na to stanowisko członka zarządu spółki.

Skoro więc B. M. (1) w dacie 30.06.2009r. nie mógł zostać powołany do pełnienia funkcji prezesa zarządu spółki (...) Fabryka (...) Sp. z o.o. w J., ani też pełnić tej funkcji, to nie mógł podejmować żadnych czynności w imieniu spółki, ani prowadzić jej spraw. Nie mógł tym bardziej skutecznie złożyć wniosku o ogłoszenie upadłości spółki – czynności bowiem przez niego podjęte w imieniu spółki pozbawione byłyby skuteczności. W świetle powyższego zbędnym było prowadzenie postępowania mającego na celu ustalenie, czy zachodzą przesłanki z art. 116 Ordynacji podatkowej – regulacja ta ma zastosowanie tylko do osób, które zostały skutecznie powołane w skład organu spółki, jakim jest zarząd, zaś apelujący do nich nie należy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku. Orzeczenie o kosztach postępowania oparto na zasadzie art. 102 k.p.c.

Za wypadek szczególnie uzasadniający nieobciążanie strony pozwanej kosztami procesu uznał sąd II instancji okoliczność, że o braku zasadności decyzji określającej subsydiarną odpowiedzialność odwołującego się, przesądziły faktycznie zawinione przez odwołującego się o okoliczności, stanowiące podstawę prawomocnego wyroku skazującego.

SSA Elżbieta Kunecka SSA Ireneusz Lejczak SSA Barbara Staśkiewicz

R.S.